

حکایت این روزهای پسته در شهر آباد بردسکن

رنج باغدار و گنج دلال

گزارش

جواد قنبری

«باید ۱۰ سال چشم کشید، سختی کشید، نگهداری کرد، مراقبت کرد تا نهالی که کاشته ای ثمر دهد و چشمت به محصول بیفتد».

این جملات، خلاصه رنج به ثمر نشستن یک باغ پسته است. کشاورزی که مانند در روستا را به مهاجرت

به شهر ترجیح می دهد، سختی هایش را به جان می خرد، یک دهه چشم انتظاری می کشد و امید به روزی دارد که حاصل دسترنج زحمات خود را از خدا بگیرد، آن موقع است که شیرینی این مصائب را زیر دنداننش حس می کند. این روزها بر داشت محصول پسته در بخش شهر آباد شهرستان بردسکن آغاز شده و روزهای پایانی خود را طی می کند.

کشاورزان باغدار منطقه شهر آباد بردسکن جایی که قطب باغ های پسته این شهرستان محسوب می شود مشکلات متعددی در راه کاشت، داشت و برداشت محصول خود دارند. مشکلاتی که مطالعه خلاصه آن، خالی از لطف نیست. قربانعلی محمد نژاد یکی از این باغداران است که مانند هزاران باغدار دیگر در بیش از شش هزار هکتار باغ های پسته در این دیار، مویی در این راه سپید کرده است. او می گوید ۱۰ سال دلپره و سختی، زمان کمی نیست که به پای درختان پسته می ریزیم. ما مانند فرزندان خود از باغ های مان مراقبت می کنیم تا موقع به ثمر نشستن زحمات مان در کنار یاری و برکت خداوند چشم امید به دسترنج مان داشته باشیم اما در دهاهو سختی ها در این مسیر بسیار است.

وی به کمبود منابع آبی در این منطقه اشاره می کند و می گوید: افزون بر این قیمت بسیار بالای نهاده های کشاورزی از جمله کود شیمیایی، کمر کشاورزان را خیم کرده و باغداری که سال ها برای به ثمر نشستن محصول خود زحمت کشیده گاه مجبور می شود باغ خود را رها کند. این کشاورز زحمتکش از مسئولان خواست اگر خواهان رونق تولید هستند به داد

کشاورز و باغدار برسند.

کارگران هم در این میان دل پری از مشکلات خود دارند. یکی از بانوان کارگر شهر آباد در این باره گفت: هر چند در مدت یک ماه برداشت محصول دغدغه اشتغال و کار تا حدودی در منطقه رفع می شود اما واقعا گرانی سرسام آور حتی در روستاها هم بیشتر گریبان کارگران را گرفته است و دستمزد ۸۰ هزار تومانی یک روز کار در این شرایط سخت کرونایی، اصلا کفاف زندگی را نمی دهد و می طلبد دولت در این خصوص فکری به حال کارگران هم بکند. وی خواستار بیمه کارگران در ایام برداشت محصول شد و افزود: این حداقل انتظاری است که قطعاً با حمایت دولت می تواند بارقه امید را در دل پیش قروان تولید در روستاها و شهرهای کوچک زنده کند.

سود دلالان

به سراغ دیگر باغداران هم که می رویم علاوه بر مشکلاتی که به آن اشاره شد همه در دشان یکی است و آن این است که سود محصولی که با سال ها خون دل به ثمر نشسته، نصیب باغدار نمی شود و در این میان دلالان و واسطه گران با کمترین زحمت به سودهای کلانی می رسند. آن ها معتقدند رنج تولید را باغدار می برد اما گنج پسته نصیب دلالان و واسطه گران می شود.

بردسکن مقام اول سطح زیر کشت پسته در خراسان رضوی

و اما بد نیست بدانید که بردسکن مقام اول تولید پسته را با بیش از ۱۱ هزار و ۱۴۵ هکتار سطح زیر کشت در استان به خود اختصاص داده است. مدیر جهاد کشاورزی بردسکن که از باغ های پسته شهر آباد بازدید کرد با بیان این مطلب گفت: بیش از شش هزار هکتار از این باغ ها در بخش شهر آباد قرار دارد و این یعنی این دیار قطب باغبانی پسته شهرستان بردسکن است.

مهندس مهمیز رقم غالب پسته موجود در بردسکن را رقم فندقی دانست و گفت: پیش بینی می کنیم با برداشت بیش از ۱۱ هزار تن پسته خشک به ارزش بیش از ۱۶۰۰ میلیارد تومان، بیش از ۲۰ درصد افزایش برداشت محصول در سطح شهرستان را شاهد باشیم.

مدیر جهاد کشاورزی بردسکن با اشاره به این که با کاهش مصرف سموم و مبارزه غیر شیمیایی در کنترل آفت های پسته سعی شده است پسته ارگانیک به بازار روانه شود، اظهار کرد: شهرستان بردسکن مقام اول استان را در میزان سطح زیر کشت پسته

بررسی قیمت ۲۰ میلیونی هر کیلو نگین زعفران که برای اولین بار توسط شورای ملی زعفران اعلام شد

لبخند طلای سرخ به کشاورزان

رئیس جهاد در پاسخ به تاثیر افزایش قیمت برای مصرف کننده: اگر زعفران در سفره بنده نباشد هیچ مشکلی برای خانواده من پیش نخواهد آمد!

محصول پسته پایین است و از سوی دیگر قیمت نهاده های کشاورزان نیز افزایش چشمگیری داشته و این موضوع موجب دغدغه و نگرانی کشاورزان شده است. مهندس مهمیز افزود: افزون بر این کمبود منابع آبی و محدودیت برداشت آب از سفره های زیر زمینی نیز مزید بر علت شده اما ما در مجموعه جهاد کشاورزی با بهره گیری از کار کارشناسی، تلاش می کنیم با کمک به کشاورزان در افزایش سطح تولید، این دغدغه آنان را رفع کنیم و این هدف ماست.

وی گفت: اگر کشاورزان در مسیر آبیاری باغ های خود روش های قدیمی را تغییر دهند و به سمت آبیاری زیر سطحی روی آورند قطعاً بیش از ۶۰ درصد در مصرف آب باغ هافر ه جویی خواهد شد و نگرانی باغداران در این خصوص نیز بر طرف می شود.

مدیر جهاد کشاورزی بردسکن همچنین گفت: دانایی کشاورز منجر به توانایی و در نتیجه تولید محصول سالم می شود. وی گفت: بر این اساس از تمام کشاورزان دعوت می کنیم تا در کنار دریافت آموزش های رایگان از کارشناسان جهاد کشاورزی، با بهره گیری درست از امکانات فضای مجازی از این فرصت بهره ببرند و با عضویت در شبکه اجتماعی تاک که مختص کشاورزان است از جدیدترین آموزش ها و روش های کاشت، داشت و برداشت محصول خود مطلع شوند.

به هر حال امید است با تکیه بر افزایش دانایی توان تولیدی و سود محصولات پسته در بخش شهر آباد نصیب کشاورزان شود تا هم موجب افزایش انگیزه و هم رونق اقتصادی در شرایط سخت کرونایی برای منطقه شود.

صادر کننده و اعضای شورای ملی زعفران که بیشتر آن ها صادر کننده این محصول اند قیمت را رعایت کنند برای زعفران کار خوب است زیرا امسال هزینه های تولید هر کیلو زعفران به ۱۲ میلیون تومان هم رسیده است و اگر این قیمت اعمال شود قطعاً کشاورز متضرر می شود و ما با کاهش کشت روبه ر خواهیم شد.

تعدد واسطه ها در محصولات کشاورزی

وی درباره حضور دلالان در بازار زعفران گفت: واسطه ها در همه بازارها وجود دارند اما مشکل حوزه کشاورزی تعدد واسطه هاست. علاوه بر این واسطه ها برای خرید زعفران سراغ تولید کننده عمده و معتمد می روند و مثلاً قیمت یک کیلو زعفران را ۱۰ میلیون تومان از وی خریداری می کنند به این شرط که این کشاورز اعلام کند قیمت خریداری شده هفت میلیون تومان است تا واسطه ها بتوانند با استفاده از اعتبار تولید کننده معتمد زعفران، قیمت را پایین نگه دارند و سود کنند. اورانی در باره خرید زعفران از کشاورزان استان به صورت تضمینی نیز گفت: تلاش ما بر خرید این محصول به صورت حمایتی است و بر نامه های خود را به سازمان تعاون روستایی کشور اعلام کردیم اما باتوجه به این که سال گذشته هم وضعیت منابع مناسب نیست باید دید تصمیم نهایی در سازمان تعاون روستایی چه خواهد بود اما اگر این طرح اجرایی شود تسهیلات مورد نیاز در اختیار صادر کنندگان قرار بگیرد در نهایت به سود کشور و استان است زیرا زعفران یک محصول صادراتی است و افزایش قیمت آن در بازارهای جهانی به سود کشاورزان و زعفران کاران و آزاری برای کشور خواهد بود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی درباره این که افزایش دو برابری قیمت تعیین شده زعفران چه تأثیری در بازار و برای مصرف کننده داخلی خواهد داشت، گفت: زعفران یک محصول صادراتی است، بنده اورانی چه زعفران مصرف کنم چه نکنم مشکلی پیش نمی آید. اگر زعفران در سفره بنده نباشد هیچ مشکلی برای خانواده من پیش نخواهد آمد ولی اگر با قیمت مناسب صادر شود منجر به تقویت درآمد جمعیت روستانشین جنوب، شمال و مرکز استان خواهد شد.

داراست. وی همچنین از صادرات این محصول به کشورهای حوزه خلیج فارس از جمله امارات، عمان، کویت، عراق و پاکستان و برخی کشورهای اروپایی هم خبر داد و افزود: صادرات این محصول مهم آزاری برای بسیار خوبی را برای کشور به ارمغان می آورد. مدیر جهاد کشاورزی بردسکن همچنین تصریح کرد: در فصل برداشت این محصول حدود ۳۰۰ هزار نفر روز اشتغال در سطح شهر ها و روستاهای منطقه ایجاد می شود و این فرصت خوبی است که باید قدر آن را بدانیم. وی همچنین به صدور مجوز فعالیت بیش از ۵۳ ترمینال ضبط و فرآوری پسته هم اشاره کرد و گفت: باتوجه به این که در این ترمینال ها هزار دیگر نقاط استان هم محصول پسته، پذیرش و فرآوری می شود، بیش از ۳۰ هزار نفر روز در ایام برداشت پسته مشغول کار و فعالیت هستند. وی از ترمینال داران خواست به دلیل این که محصول پسته منطقه از اونس بالایی برخوردار است، نسبت به تجهیز ترمینال ها به فناوری روز در خصوص فراهم کردن صادرات محصول با کیفیت تر اقدام کنند.

مدیر جهاد کشاورزی بردسکن با بیان این که محصول پسته امسال در بردسکن به دلیل بهره گیری از توصیه های مهندسان کشاورزی و استفاده نکردن از روش های شیمیایی از محصول سالم تر و بهتری بهره مند است، افزود: سرمایه گذاران می توانند با ایجاد صنایع تبدیلی و بسته بندی ضمن استفاده از تسهیلات به رونق تولید این محصول کمک کنند.

مدیر جهاد کشاورزی بردسکن همچنین با اشاره به قیمت بالای دلار گفت: بر این اساس، از یک سو قیمت

هزینه تولید ۱۰ برابر قیمت ۴ برابر

رئیس جهاد کشاورزی استان نیز با حمایت از قیمت تعیین شده برای هر کیلو زعفران در گفت و گو با خراسان رضوی اظهار کرد: قیمت تعیین شده هم به نفع صادر کنندگان است و هم به نفع تولید کننده زیرا طی سال های اخیر زعفران کار سود چندانی از این بازار نمی برد.

اورانی توضیح داد: در بررسی هزینه های تولید زعفران طی ۱۰ سال گذشته مشخص شد که هزینه تولید هر کیلو زعفران در سال ۸۸ برای کشاورز ۷۲۰ هزار تومان و قیمت این محصول در بازار حدود دو میلیون و ۲۵۰ هزار تومان بوده است این بررسی در سال ۹۸ نشان می دهد هزینه تولید هر کیلو گرم زعفران برای کشاورز به حدود ۷۲ میلیون تومان رسیده ولی متوسط قیمت زعفران در بازار سال گذشته حدود هشت میلیون تومان است. یعنی هزینه های تولید زعفران برای کشاورز ۱۰ برابر شده ولی قیمت این محصول در بازار تنها چهار برابر افزایش داشته و کشاورز متضرر شده است.

رقابت منفی صادر کنندگان و ضرر تولید کنندگان

وی ادامه داد: به همین دلیل ما می گوییم قیمت تعیین شده به سود زعفران کار و صادر کننده است اما سؤال این جاست چرا در حالی که ۹۰ درصد زعفران دنیا را تولید می کنیم قیمت زعفران را تعیین نمی کنیم؟ دلپیش رقابت منفی صادر کنندگان ما در خارج کشور است. صادر کنندگان ما باید در خارج کشور یک قیمت پایه برای زعفران ایرانی تعیین کنند و کمتر از آن قیمت، فروش نکنند اما متأسفانه این اتفاق نمی افتد و قیمت زعفران ایرانی به رغم کیفیت بسیار بالای آن در بازار جهانی پایین است. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان در ادامه افزود: نتیجه این رقابت منفی صادر کنندگان متضرر شدن تولید کنندگان است. زیرا صادر کننده برای این که بتواند سود خود را ثابت نگه دارد و متضرر نشود قیمت خرید زعفران از کشاورز را پایین نگاه می دارد. اورانی در باره افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت تعیین شده نسبت به قیمت سال گذشته و تأثیر آن روی بازار این محصول گفت: اگر

واقعی و بازار گانان اصیل این حوزه شناسایی شوند و خرید و فروش زعفران یک ساز و کار مشخص داشته باشد. احتشام در ادامه اظهار کرد: امروز قیمت تمام شده هر کیلو زعفران برای زعفران کاران باتوجه به کیفیت آن بین ۸ تا ۱۰ میلیون تومان برآورد می شود و برای تولید هر کیلو زعفران بین ۷۵ تا ۸۰ کیلو گل زعفران نیاز است.

به این ترتیب بود که حداقل قیمت خرید هر کیلو گرم گل زعفران توسط فعالان، تجار و صادر کنندگان یک میلیون و ۵۰۰ هزار ریال، حداقل قیمت خرید هر کیلو گرم پوشال زعفران ۱۶۰ میلیون ریال و حداقل قیمت خرید هر کیلو گرم نگین ۲۰۰ میلیون ریال تعیین شد. محسن احتشام با بیان این که اولین بار است که برای خرید محصول زعفران قیمت تعیین شده است، افزود: سال گذشته تنها قیمت تعیین شده از سوی دولت و تعاون روستایی بوده که قیمت هر کیلو نگین زعفران ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان اعلام شده بود و قیمت این محصول در بازار بین ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان بوده است و شورای ملی زعفران قیمتی اعلام نکرده بود و امسال باتوجه به افزایش هزینه ها برای کشاورزان این قیمت ها تعیین شد.

تقاضای تسهیلات هزار میلیاردی

وی با تأکید بر این که اعضای شورای ملی زعفران ملزم به رعایت قیمت تعیین شده اند، گفت: خرید زعفران به قیمت تعیین شده منوط به دو موضوع است: ابتدا این که باید منابع مالی مورد نیاز صادر کنندگان برای خرید محصول از زعفران کاران تأمین شود بنابراین تقاضای ما این است که دولت حداقل هزار میلیارد تومان تسهیلات با سود ۱۵ درصد در اختیار صادر کنندگان زعفران قرار دهد. علاوه بر این ساز و کار لازم برای خرید بدون واسطه زعفران توسط صادر کنندگان واقعی فراهم شود. زیرا معضلی که ما امروز با آن روبه روه هستیم حضور واسطه ها و صادر کنندگان بی هویت زعفران در این بازار است.

رئیس شورای ملی زعفران تأکید کرد: متأسفانه هم اکنون تنها ۵۰ درصد زعفران توسط فعالان و صادر کنندگان واقعی این محصول خریداری و صادر می شود و باقی مانده بازار این محصول در اختیار واسطه ها و بورس است. به همین دلیل تأکید داریم برای کوتاه کردن دست واسطه ها و دلال ها از این بازار باید صادر کنندگان